

**UCHWAŁA NR LXXXI/890/2024
RADY MIEJSKIEJ W NOWYM TOMYŚLU**

z dnia 26 stycznia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej Gminy Nowy Tomyśl na lata 2024-2026**

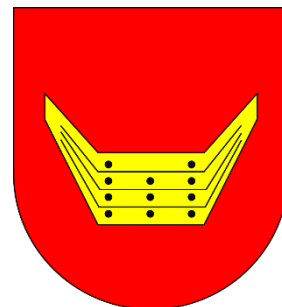
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Nowy Tomyśl na lata 2024-2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Nowego Tomyśla.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr LXXXI/890/2024
Rady Miejskiej w Nowym Tomyślu
z dnia 26 stycznia 2024 r.

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
GMINY NOWY TOMYŚL
NA LATA 2024-2026

2024

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU	6
II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE	6
III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE	9
1. STOSOWANIE AGRESJI I PRZEMOCY PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNĄ ORAZ W ŚRODOWISKU RODZINNYM.....	9
2. ZJAWISKO PRZEMOCY DOMOWEJ W ŚRODOWISKU LOKALNYM	12
3. ANALIZA SWOT	18
4. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN Z PROBLEMEM PRZEMOCY DOMOWEJ	19
IV. CELE I ZADANIA.....	26
V. ODBIORCY PROGRAMU	33
VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.....	33
VII. FINANSOWANIE PROGRAMU	34
VIII. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU	34
SPIS TABEL I WYKRESÓW	36

WPROWADZENIE

Przemoc domowa jest poważnym, zataczającym coraz szersze kręgi problemem o dużej szkodliwości społecznej, który stanowi jedno z podstawowych zagrożeń dla rodziny i jej członków. Polega na jednorazowym albo powtarzającym się umyślnym działaniu lub zaniechaniu, wykorzystującym przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Najczęściej osobami, wobec których stosowana jest przemoc domowa, są kobiety i dzieci, nierzadko osoby starsze i z niepełnosprawnością, czasami mężczyźni. Zjawisko to występuje we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą, powoduje u osób jej doznających niską samoocenę, poczucie bezsilności i bezradności, ciągły niepokój, depresję oraz choroby związane ze stresem. Dla dzieci doznających lub będących świadkami przemocy jej skutki są nieodwracalne i mogą objawiać się dopiero w życiu dorosłym.

W świetle polskiego prawa przemoc domowa jest przestępstwem, które w zależności od tego, czy ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigane z różnych artykułów kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, jest kwalifikowana jako przestępstwo polegające na fizycznym lub psychicznym znęcaniu nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny (art. 207 KK).

Podstawowym aktem prawnym, który określa w Polsce zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową, jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W jej myśl za osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć osobę wobec której stosowana jest przemoc domowa: małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków; rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków; osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania; małoletniego. Za osobę stosującą przemoc domową uznaje się z kolei osobę pełnoletnią, która dopuszcza się przemocy domowej, a za świadka przemocy domowej – osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziały akt przemocy domowej.

Według zapisów ww. ustawy osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego; interwencji kryzysowej i wsparcia; ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie oraz zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania oraz informacji o dostępnych ww. formach wsparcia.

Wobec osób stosujących przemoc domową zakłada się z kolei stosowanie przewidzianych w ww. ustawie środków mających na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami doznającymi przemocy domowej oraz programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Na szczeblu gminnym obejmują one tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Niniejszy program został przygotowany w Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Tomyślu. Składa się on z kilku części. W pierwszej zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia programu.

Druga i trzecia część programu obejmują informacje ogólne na temat gminy oraz diagnozę zjawiska przemocy domowej w gminie, która została przygotowana w oparciu o dane pozyskane od podmiotów działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców oraz analizę ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych, służby zdrowia, Sądu Policji oraz mieszkańców, w tym reprezentantów samorządu lokalnego.

Czwarta część programu, obejmująca przygotowany w formie zestawień tabelarycznych harmonogram, wyznacza obszary, cele, kierunki działań i niezbędne do podjęcia zadania, wskazując realizatorów i partnerów w realizacji poszczególnych zapisów oraz czas ich wdrożenia.

Piąta, szósta, siódma i ósma część programu zawierają informacje na temat jego odbiorców, przewidywanych efektów realizacji dokumentu, sposobu finansowania i wdrażania programu oraz prowadzenia jego monitoringu i ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego zestawu wskaźników monitoringowych.

I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU

Obowiązek Opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Nowy Tomyśl na lata 2024-2026 wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej”.

Program pozostaje w zgodności z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 i ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowy Tomyśl na lata 2021-2027 oraz umożliwia aplikowanie o dodatkowe środki finansowe w oparciu o ogłaszane przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej programy osłonowe z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Na treść i realizację Programu mają również wpływ m.in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE

Gmina Nowy Tomyśl jest gminą miejsko-wiejską, położoną w województwie wielkopolskim, w powiecie nowotomyskim. W obrębie powiatu nowotomyskiego sąsiaduje z gminami: Kuślin, Lwówek, Miedzichowo, Opalenica i Zbąszyń, a dalej

z gminami Grodzisk Wielkopolski i Rakoniewice (w powiecie grodziskim), a także Siedlec (w powiecie wolsztyńskim).

Gmina zajmuje powierzchnię 185,89 km², co stanowi 18,37% powierzchni powiatu, a w jej skład wchodzi miasto Nowy Tomyśl i 18 sołectw. Są to: Bukowiec, Boruja Kościelna, Cicha Góra, Chojniki, Glinno, Grubsko, Jastrzębsko Stare, Kozie Laski, Nowa Boruja, Nowa Róża, Paproć, Przyłęk, Róża, Sątopy, Sękowo, Stary Tomyśl, Szarki i Wytomyśl.

Siedziba władz gminy znajduje się w Nowym Tomyślu, położonym niespełna 70 km od stolicy województwa – Poznania, 120 km od przejścia granicznego w Świecku oraz 200 km od Berlina.

Przez gminę przebiegają drogi wojewódzkie: nr 302 do Zbąszynia, nr 305 do Wolsztyna, nr 307 do Poznania oraz autostrada A-2, przy czym węzeł autostradowy znajduje się w odległości 3 km od miasta. Przez Nowy Tomyśl prowadzi magistralna linia kolejowa nr 3 z Warszawy do granicy państwa we Frankfurcie. Linia stanowi drugą co do długości linię kolejową w Polsce i jest fragmentem międzynarodowej linii kolejowej E 20 z Berlina do Moskwy. Nowy Tomyśl ma także łatwy dostęp do 2 portów lotniczych – w Poznaniu (60 km) i Zielonej Górze-Babimoście (40 km).

Obszar gminy położony jest na Pojezierzu Wielkopolskim, w obrębie Wysoczyzny Poznańskiej w subregionach Sandru Nowotomyskiego i Wału Lwówecko-Rakoniewickiego. Krajobraz jest urozmaicony, składają się na niego równiny sandrowe i wzniesienia morenowe poprzedzielane rynnami jeziornymi, występują stawy i śródpolne oczka wodne. Przez gminę przepływają niewielkie rzeki: Szarka, Kościółek, Dojca, Bobrówka i Rów Wargański.

Do najciekawszych zabytków w gminie zaliczyć można Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa z 1780 r. (dawny zbór ewangelicki); ratusz z 1879 r., obecnie siedziba sądu; budynek poczty z 1884 r.; młyn z 1885 r.; dom szachulcowy z końca XVIII (obecnie Muzeum Wikliniarstwa i Chmielarstwa), a także kamienice z II poł. XIX i początków XX w.

Na koniec 2022 r. gmina liczyła 27.642 mieszkańców. W ostatnich latach widoczny jest systematyczny wzrost liczby ludności, w tym dzieci i młodzieży oraz osób starszych. Stale spada natomiast liczba osób w wieku produkcyjnym. Udział dzieci i młodzieży w populacji mieszkańców gminy jest wyższy niż osób starszych, choć współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi stale rośnie.

Gmina łączy charakter rolniczy na terenach wiejskich z przemysłowo-usługowym w mieście. W strukturze użytkowania gruntów dominują użytki rolne (59,6%), w tym grunty orne (40,9%) oraz łąki i pastwiska (15%). Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują 33,4% obszaru gminy.

Według danych Powszechnego Spisu Rolnego 2020, na terenie gminy znajdowało się 756 gospodarstw rolnych, w tym 752 gospodarstwa indywidualne. Przeważały gospodarstwa małe o powierzchni 1-5 ha (340). Spośród gospodarstw rolnych w gminie, 513 prowadziło sprzedaż swoich produktów, natomiast 93 działały wyłącznie na własne potrzeby.

W ostatnich latach systematycznie spada liczba bezrobotnych w gminie oraz rośnie liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie. W mieście oraz na przylegających bezpośrednio do niego terenach wiejskich skupia się przemysł, w którym dominującą rolę odgrywa produkcja sprzętu medycznego, opakowań z tworzyw sztucznych, urządzeń elektrotechnicznych, siedzeń pasażerskich do autobusów i pojazdów szynowych, mebli, przemysł elektrotechniczny, automatyka przemysłowa oraz przetwórstwo rolno-spożywcze. Najwięcej firm działa w handlu i usługach w zakresie napraw oraz budownictwie. Ocenia się, że liczba miejsc pracy na terenie gminy nie jest wystarczająca. Część jej mieszkańców (szacuje się, że ok. 15%) podejmuje zatrudnienie poza jej terenem – głównie w Poznaniu i sąsiednich miastach na terenie powiatu, ale także za granicą kraju – w Niemczech, Holandii, Wielkiej Brytanii, Danii.

Zasoby mieszkaniowe w gminie stale zwiększają się (z 9.856 w 2020 r. do 10.449 w 2022 r.). W 2022 r. w gminie były 423 mieszkania komunalne, w tym 27 lokali socjalnych. Zdecydowana większość mieszkań podłączona jest do sieci wodociągowej, posiada ustęp spłukiwany, łazienkę, i centralne ogrzewanie, nadto 92,7% mieszkańców miasta i 39% mieszkańców terenów wiejskich ma dostęp do gazu sieciowego.

Baza oświatowa gminy jest znacznie rozbudowana. Na jej terenie funkcjonują szkoły podstawowe, ponadpodstawowe i przedszkola (w tym niepubliczne i specjalne). Gmina jest organem prowadzącym dla 7 szkół podstawowych i 5 przedszkoli, kolejne 2 szkoły podstawowe i 5 przedszkoli prowadzonych jest przez osoby prawne i fizyczne, a szkoły ponadpodstawowe przez Starostę Powiatu Nowotomyskiego. W mieście działają także 2 placówki opieki nad dziećmi do lat 3.

Działalność kulturalna w gminie ogniskuje się wokół Nowotomyskiego Ośrodka Kultury oraz Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej. W strukturach Ośrodka Kultury działają 2 Wiejskie Domy Kultury – w Bukowcu i Borui Kościelnej, a Biblioteka prowadzi 5 filii – w Borui Kościelnej, Bukowsku, Jastrzębsku Starym, Sątopach, Wytomyślu. Na terenie gminy działa także Muzeum Wikliniarstwa i Chmielarstwa, jedyna tego typu placówka muzealna w Polsce, oraz Państwowa Szkoła Muzyczna I Stopnia im. Witolda Lutosławskiego.

Opiekę zdrowotną nad mieszkańcami gminy sprawują 3 zakłady opieki zdrowotnej, w tym 2 niepubliczne, oraz liczne prywatne praktyki lekarskie i apteki, a główną instytucją realizującą zadania pomocy społecznej na jej terenie jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Tomyślu. Nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy czuwają z kolei Komenda Powiatowa Policji w Nowym Tomyślu, działania której wspiera Straż Miejska w Nowym Tomyślu oraz, w zakresie ochrony przeciwpożarowej, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Tomyślu i 6 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych – w Borui Kościelnej, Bukowsku, Jastrzębsku Starym, Róży, Sątopach i Wytomyślu.

Sektor ekonomii społecznej i solidarnej w gminie obejmuje ponad 50 organizacji pozarządowych, w tym organizacje działające na rzecz rozwoju lokalnego, w obszarach rehabilitacji społecznej i fizycznej, pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, a także wspierające oświatę popularyzujące kulturę, sport i rekreację, oraz jednostki ochotniczej straży pożarnej.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE

1. STOSOWANIE AGRESJI I PRZEMOCY PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNĄ ORAZ W ŚRODOWISKU RODZINNYM

Diagnoza zjawiska agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz w środowisku rodzinnym została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących w gminie placówkach oświatowych. Badania te umożliwiły zdiagnozowanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy, pozyskanie informacji na temat podejmowanych działań profilaktycznych i wychowawczych, form pomocy świadczonym uczniom stosującym agresję i przemoc oraz rodzinom zmagającym się z problemem

przemocy domowej, a także współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Do analizy przedłożono w sumie 9 ankiet z następujących placówek: Szkoła Podstawowa nr 1 im. T. Kościuszki w Nowym Tomyślu (581 uczniów); Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marii Skłodowskiej-Curie (588 uczniów); Szkoła Podstawowa nr 3 im. Feliksa Szoldrskiego w Nowym Tomyślu (802 uczniów); Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Borui Kościelnej (477 uczniów); Szkoła Podstawowa im. Marii Kownackiej w Wytomyślu (108 uczniów); Szkoła Podstawowa im. Leonarda Śliwińskiego w Sątopach (75 uczniów, 39 dzieci przedszkolnych); Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bukowcu (103 uczniów, 53 dzieci przedszkolnych); Zespół Szkół nr 1 w Nowym Tomyślu (1.034 uczniów); Zespół Szkół nr 2 w Nowym Tomyślu (1.244 uczniów).

Rozpoznanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy

Wszystkie ankietowane placówki prowadzą rozpoznanie środowiska szkolnego pod kątem występowania agresji i przemocy. Dzieje się to głównie poprzez obserwację, rozmowy, wywiady, badania ankietowe oraz analizę dokumentów. W SP nr 3 formularze ankiet zostały opracowane przez zespół naukowców, a zmodyfikowane przez nauczycieli. Diagnozowani są uczniowie, nauczyciele i rodzice.

Przeprowadzone badania wykazały, że uczniowie – w większości czują się w szkołach bezpiecznie – trzy z ankietowanych placówek, tj. SP nr 1 w Nowym Tomyślu, SP w Wytomyślu i Zespół Szkół nr 1 w Nowym Tomyślu, nie udzieliły odpowiedzi na temat wyników prowadzonych badań własnych, natomiast w pozostałych szkołach wykazano, że uczniowie dopuszczają się zachowań agresywnych i przemocy. Najczęściej jest to agresja werbalna i przemoc psychiczna (wulgaryzmy, nękanie, przezywanie, wyśmiewanie), cyberprzemoc, rzadziej agresja fizyczna, a jej przypadki mają charakter jednostkowy i sporadyczny.

Na szczególną uwagę zasługują starannie opracowane wyniki badań uzyskane w SP nr 3 w Nowym Tomyślu. Problem agresji i przemocy w szkole najbardziej dostrzegli nauczyciele – 40% z nich wskazało na występowanie przemocy psychicznej, a 20% na występowanie przemocy fizycznej. W klasach 4-6 zauważono tendencję do rozwiązywania konfliktów przez kłótnie, wyzwiska,

przeklinanie, wykluczenie z grupy, 20% uczniów zgłosiło przypadki dręczenia, 1,7% uczniów zaobserwowało regularne upijanie się kogoś z domowników, a 2,3% widziało regularne przypadki przemocy w swoim domu. W klasach 7-8 ponad 40% uczniów stwierdziło, że boryka się z agresją słowną, ponad 30% że doświadcza dręczenia (bulling), a ok. 7% było świadkami upijania się i stosowania przemocy przez domowników. W grupie ankietowanych rodziców, 9% zgłosiło, że dzieci są świadkami upijania się domowników, 2,2% poinformowało, że są świadkami przemocy domowej, a 1,5-1,8% odpowiedziało, że akceptuje stosowanie przemocy fizycznej.

Jako istotne dla badań nad przemocą w szkołach należy uznać informacje uzyskane w Zespole Szkół nr 2 w Nowym Tomyślu; 45% ankietowanych uczniów zadeklarowało bierność w sytuacji zaobserwowania czyjejś krzywdy. Ponadto 3,6% uczniów wykazało, że nie czuje się bezpiecznie w środowisku domowym, co w przeliczeniu na liczbę uczniów szkoły daje wynik 45 uczniów żyjących w poczuciu zagrożenia.

Podejmowane działania profilaktyczne i wychowawcze

Szkoły podejmują różnorodne działania profilaktyczne i wychowawcze zawierające treści dotyczące przeciwdziałania agresji i przemocy. Realizowane są szkolne programy wychowawczo-profilaktyczne, prowadzone są lekcje wychowawcze i warsztaty z udziałem specjalistów dotyczące przeciwdziałania przemocy, pogadanki z funkcjonariuszami Policji i Straży Miejskiej, a także spotkania i rozmowy indywidualne z uczniami i ich rodzicami. Podejmowane są również bieżące interwencje mające na celu zminimalizowanie skutków przemocy. Placówki oświatowe organizują także zajęcia dodatkowe (wycieczki, rajdy, uroczystości) zmierzające do integracji środowiska szkolnego.

Formy pomocy dla uczniów stosujących agresję i przemoc oraz rodzin zmagających się z problemem przemocy domowej

W przypadku pojawienia się agresji i przemocy szkoły wdrażają odpowiednie do sytuacji procedury i udzielają pomocy zgodnie ze szkolnym programem profilaktycznym. W zależności od potrzeb są to: interwencja kryzysowa, mediacje, negocjacje, terapia indywidualna i grupowa, rozmowy wychowawcze i dyscyplinujące, rozmowy prewencyjne, interwencje kuratora sądowego. Szkoły udzielają porad i konsultacji dla uczniów i rodziców, kierują do udziału w zajęciach świetlicy profilaktycznej. Uczniowie z problemem przemocy mają zapewnioną

pomoc psychologiczną i pedagogiczną, a także są kierowani do odpowiednich instytucji zajmujących się profesjonalną pomocą osobom doznającym przemocy oraz stosującym przemoc. W Zespole Szkół nr 1 odbywa się edukowanie rodziców w ramach projektu „Godziny dla rodziny”.

Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami

Ankietowane placówki podejmują współpracę z innymi podmiotami funkcjonującymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy. Należą do nich m.in.: Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Tomyślu; Zespół Interdyscyplinarny i Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Tomyślu, Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Tomyślu, Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska i kuratorzy w Sądzie Rejonowym w Nowym Tomyślu oraz organizacje pozarządowe działające w obszarze profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

Działania, jakie należałoby podjąć, by skutecznie przeciwdziałać zjawisku agresji i przemocy

Przedstawiciele ankietowanych placówek wskazali, że dla skutecznego przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole należy podtrzymać dotychczas prowadzone działania na ich terenie, w szczególności te, które są nakierowane na zwiększanie kompetencji wychowawczych rodziców i emocjonalno-społecznych uczniów. Podkreślano również potrzebę uściślenia współpracy i poprawy przepływu informacji pomiędzy szkołą a instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy, zapewnienia większej dostępności terapii psychologicznej i psychiatrycznej dzieci i młodzieży, a także poszerzenia dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

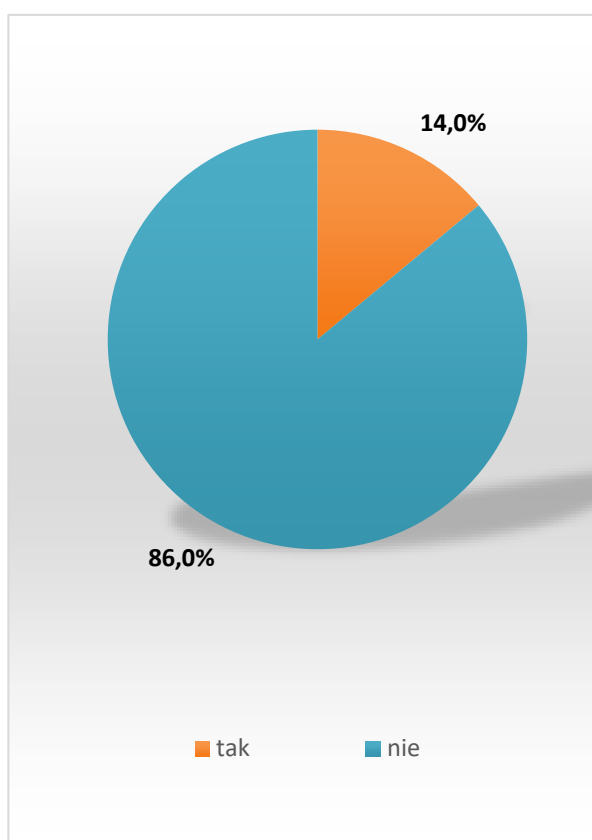
2. ZJAWISKO PRZEMOCY DOMOWEJ W ŚRODOWISKU LOKALNYM

W ramach diagnozy zjawiska przemocy domowej przeprowadzono również badania ankietowe wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Burmistrza i jego Zastępcy, Sekretarza Gminy, Skarbnika Gminy, radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Miejskiego, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, m.in. placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych

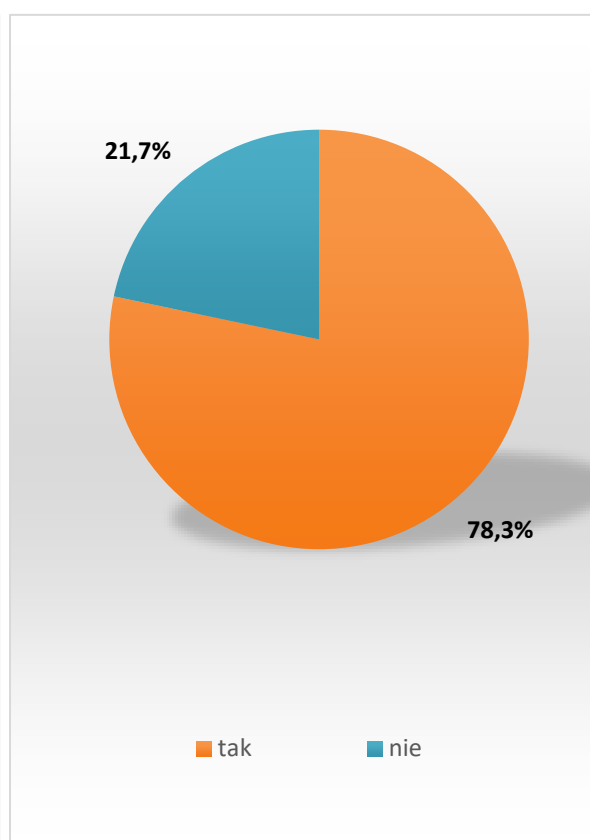
i pomocy społecznej, a także przedstawicieli jednostek służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych i kościoła. W sumie do analizy przedłożono 129 wypełnionych anonimowo ankiet.

W pierwszej kolejności zapytano badanych o doświadczenie i znajomość przypadków występowania przemocy domowej oraz o rodzaje przemocy domowej, jakie najczęściej występują w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 1. Czy doświadczyła Pani/doświadczył Pan przemocy?

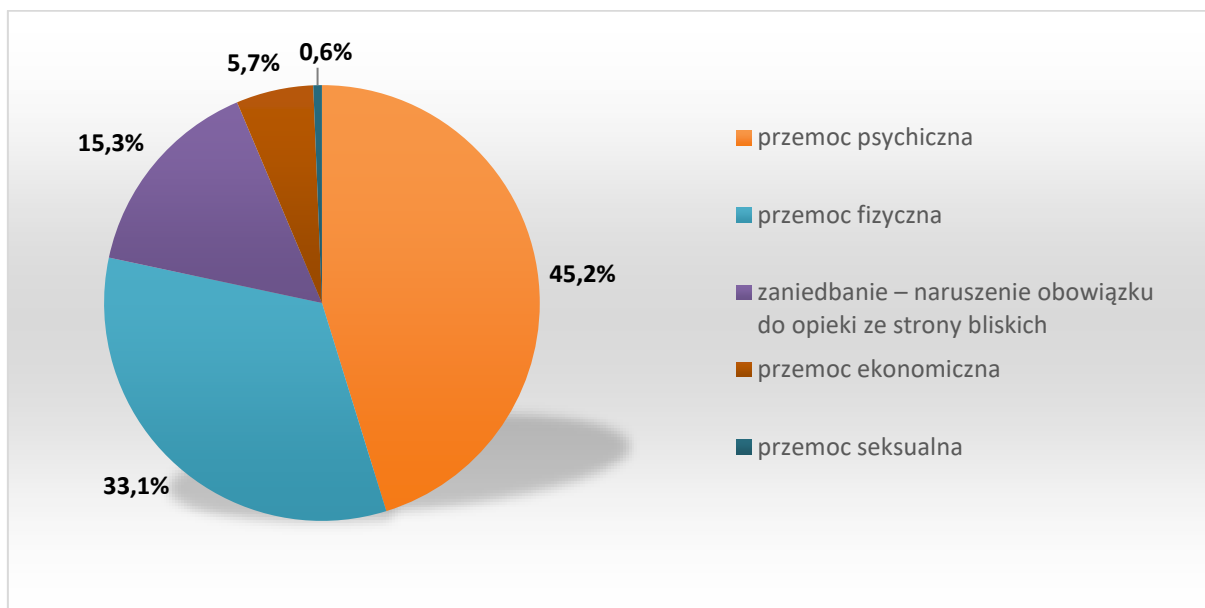
Wykres 2. Czy słyszała Pani/słyszał Pan o osobach w gminie, które doświadczyły przemocy?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość badanych (86%) odpowiedziała, że nie doświadczyła przemocy, niemniej uwagę zwraca aż 14% udział wśród ankietowanych osób, które doświadczyły przemocy. Jednocześnie 78,3% respondentów odpowiedziało, że słyszało o osobach w gminie, które doświadczyły tego problemu.

Wykres 3. Jakie rodzaje przemocy domowej najczęściej występują w gminie?

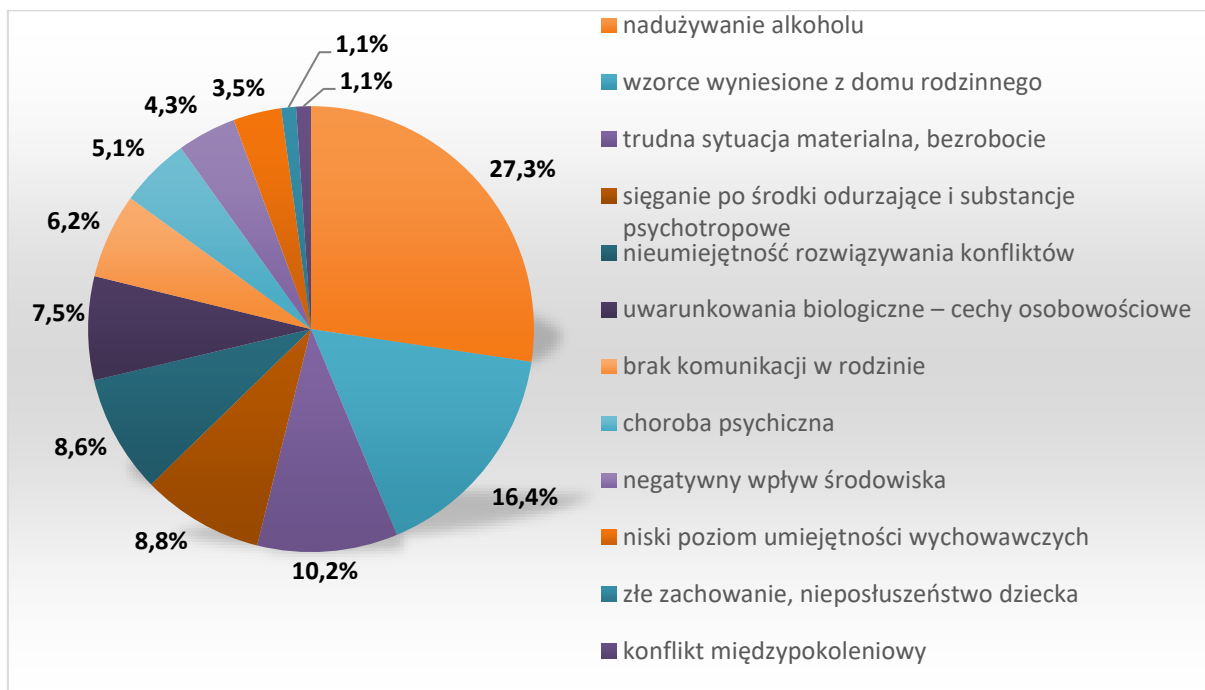

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii respondentów najczęstszymi formami przemocy są przemoc psychiczna (45,2%) i fizyczna (33,1%) oraz zaniedbanie rozumiane jako naruszenie obowiązku do opieki ze strony bliskich (15,3%).

Odpowiadając na następne pytanie, badani wskazywali przyczyny przemocy domowej. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4. Najczęstsza przyczyna przemocy domowej

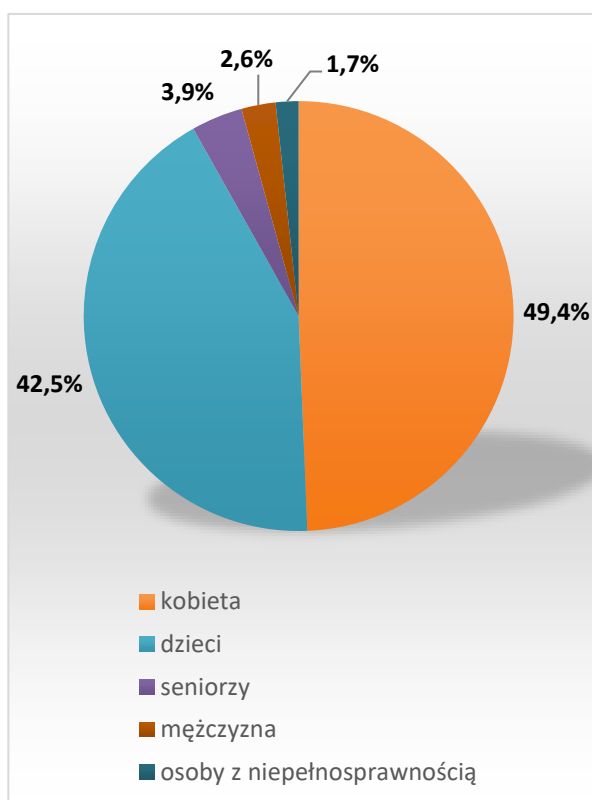

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

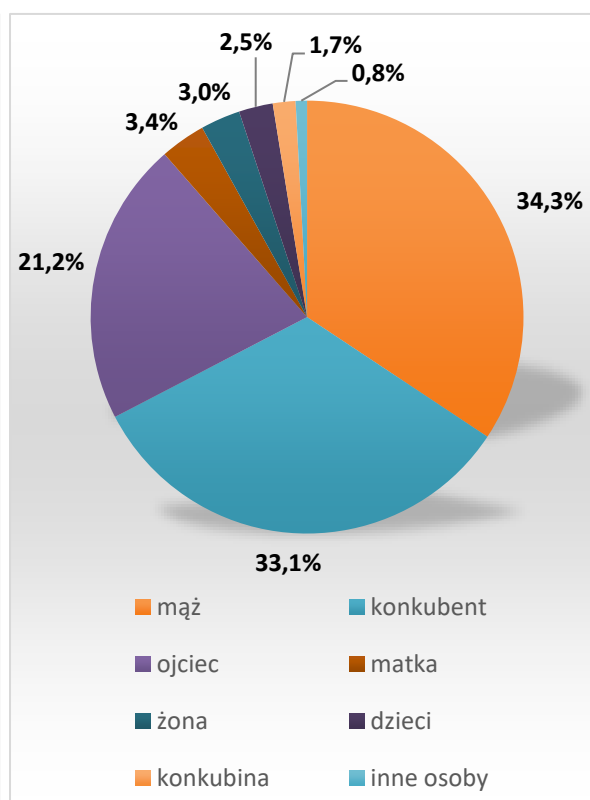
Zdaniem respondentów najczęstszymi powodami przemocy domowej są: nadużywanie alkoholu (27,3%), wzorce wyniesione z domu rodzinnego (16,4%) oraz trudna sytuacja materialna i bezrobocie (10,2%).

W kolejnych pytaniach poproszono respondentów o wskazanie, kto najczęściej jest osobą doznającą przemocy domowej, a kto osobą stosującą przemoc. Otrzymane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 5. Kto jest najczęściej osobą doznającą przemocy domowej?

Wykres 6. Kto jest najczęściej osobą stosującą przemoc domową?

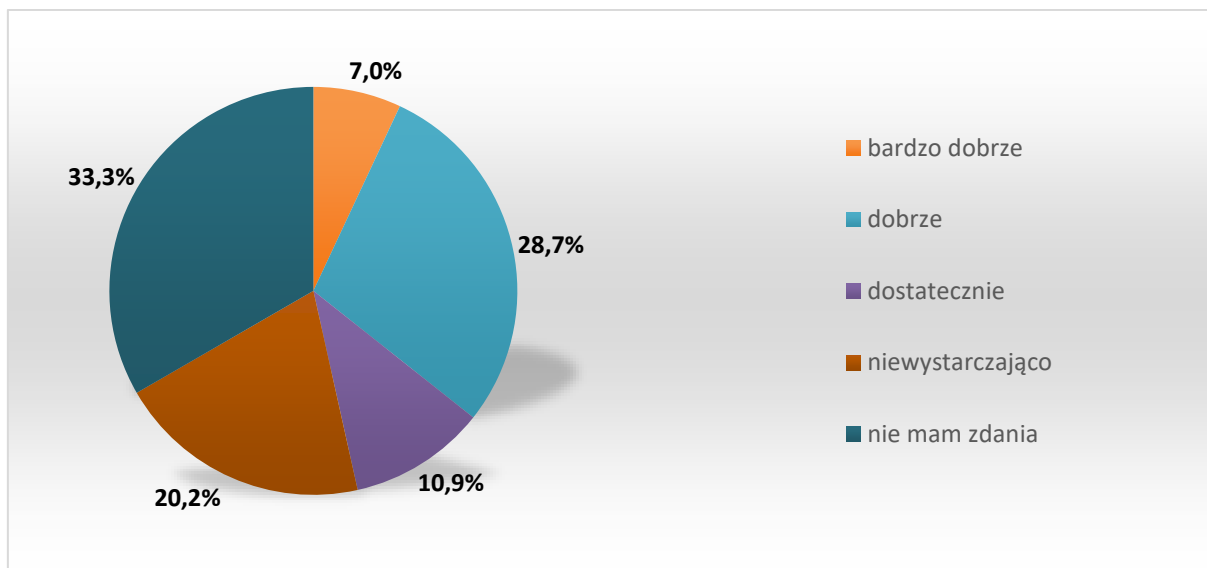
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według największej grupy ankietowanych, najczęściej osobami doznającymi przemocy domowej są kobiety (49,4%) i dzieci (42,5%). Jeśli natomiast chodzi o osoby stosujące przemoc, 34,3% respondentów wskazało, że tą osobą jest mąż, 33,1% że konkubent, a 21,2% że ojciec. Z danych tych wyłania się modelowy obraz przemocy domowej: osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj mężczyźni (mężowie, konkubenci, ojcowie), a osobami doznającymi przemocy kobiety i dzieci.

W ankiecie znalazły się również pytania pozwalające badanym ocenić działania profilaktyczne podejmowane w gminie w związku z przemocą domową oraz ofertę

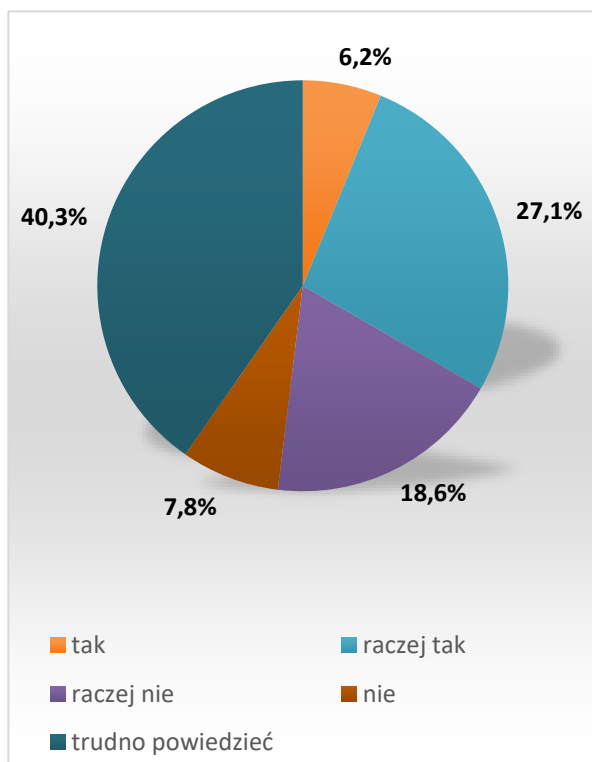
pomocy świadczonej osobom doznającym przemocy i stosującym przemoc. Uzyskane opinie prezentują poniższe wykresy.

Wykres 7. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy domowej?

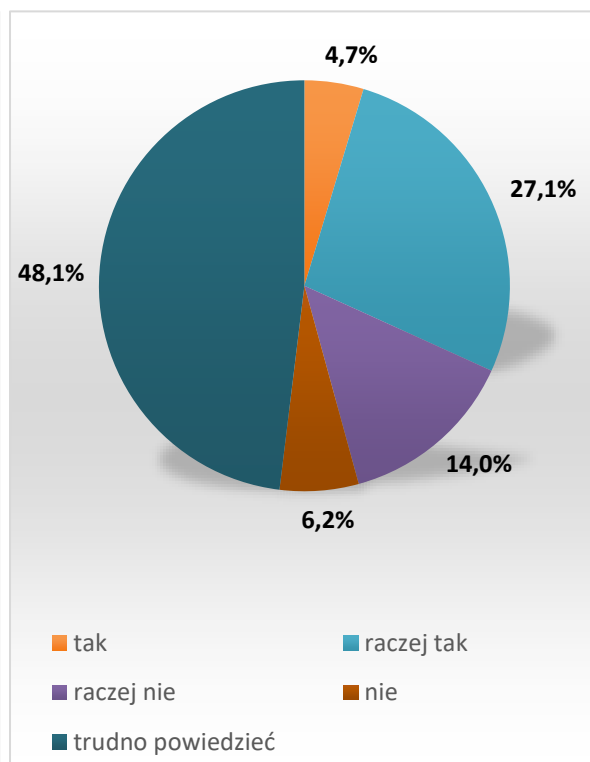

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Wykres 8. Czy oferta pomocy dla osób doznających przemocy domowej w gminie jest wystarczająca?

Wykres 9. Czy oferta pomocy dla osób stosujących przemoc domową w gminie jest wystarczająca?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

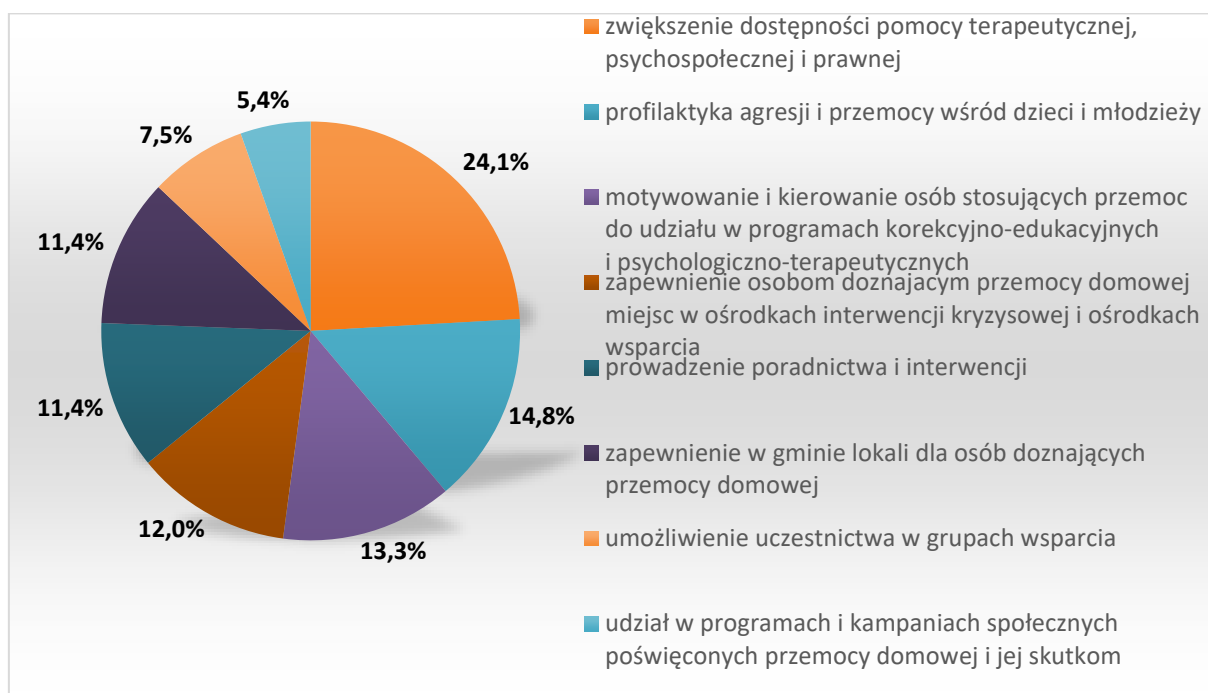
Najwięcej badanych (łącznie 35,7%) dobrze lub bardzo dobrze oceniło prowadzoną w gminie działalność profilaktyczną związaną z problemem przemocy domowej. Jednocześnie 33,3% respondentów nie miało na ten temat zdania.

W przypadku oceny dostępnej w gminie oferty pomocy dla osób doznających przemocy domowej, najwięcej ankietowanych (40,3%) nie miało zdania w tej sprawie. Jednocześnie w sumie 33,3% badanych przedstawiło pozytywną opinię.

Podobnie została oceniona oferta wsparcia dla osób stosujących przemoc domową. I tym razem najwięcej ankietowanych (48,1%) nie miało zdania w tej sprawie, a łącznie 31,8% respondentów uznało ofertę wsparcia dla osób stosujących przemoc domową za raczej wystarczającą lub wystarczającą.

Na koniec poproszono badanych o wskazanie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z przemocą domową. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 10. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej, należy przede wszystkim zwiększyć dostępność pomocy terapeutycznej i prawnej (24,1%), prowadzić profilaktykę agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży (14,8%) oraz motywować i kierować osoby stosujące przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych (13,3%).

3. ANALIZA SWOT

Przeprowadzona na potrzeby niniejszego dokumentu analiza SWOT posłużyła identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwoliła oszacować potencjał, jakim gmina dysponuje w tym obszarze oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom rodzin mieszkających na jej terenie.

Tabela 1. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
▪ odpowiedni dostęp rodzin z problemem przemocy domowej do wsparcia, w tym terapeutycznego, psychospołecznego i prawnego ▪ działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego i Punktu Wsparcia Kryzysowego ▪ wsparcie rodzin z problemem przemocy domowej ze strony asystenta rodziny oraz psychologa w OPS-ie ▪ realizowanie szkolnych programów profilaktycznych i wychowawczych obejmujących m.in. kwestię przeciwdziałania agresji i przemocy ▪ dostępność w gminie lokali dla osób doznających przemocy domowej ▪ działalność świetlic profilaktycznych w Borui Kościelnej i Sątopach i świetlicy w Nowym Tomyślu z zajęciami socjoterapeutycznymi ▪ zapewnianie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia – schroniskach i domach dla matek z dziećmi ▪ pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych	▪ nieodpowiednia skala działań w zakresie poradnictwa i interwencji w szczególności działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową ▪ brak lokalnych kampanii poświęconych przemocy ▪ niedostateczna edukacja dzieci i młodzieży w zakresie zjawiska przemocy i agresji w środowisku rodzinnym, szkolnym i w cyberprzestrzeni. ▪ brak grup wsparcia dla osób z problemem przemocy domowej ▪ niewystarczający dostęp dzieci i młodzieży do placówek wsparcia dziennego ▪ niedostosowana do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferta spędzania czasu wolnego

na przeciwdziałanie przemocy domowej, np. z programu resortowego ▪ kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	
Szanse	Zagrożenia
▪ rosnąca świadomość społeczna na temat problemu przemocy domowej ▪ promowanie zdrowego stylu życia ▪ dostępność w powiecie instytucji udzielających wsparcia osobom doznającym przemocy i stosującym przemoc – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Zespół Wsparcia i Pomocy Specjalistycznej, mieszkanie chronione (treningowe), Punkt Interwencji Kryzysowej ▪ dobra i systematyczna współpraca podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej (służby społeczne, placówki oświatowe, policja, sąd i kuratorzy sądowi, poradnie specjalistyczne)	▪ zwiększająca się liczba osób, w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych ▪ rosnąca liczba osób doznających przemocy domowej wymagających umieszczenia w ośrodkach wsparcia ▪ zwiększająca się liczba osób stosujących przemoc wymagających działań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych ▪ kryzys funkcji rodziny; osłabienie więzi rodzinnych i społecznych, rozpad rodzin ▪ wzrost liczby rodzin niewydolnych wychowawczo, zaniedbujących dzieci ▪ rosnąca liczba młodzieży dopuszczającej się aktów przemocy

4. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN Z PROBLEMEM PRZEMOCY DOMOWEJ

W gminie Nowy Tomyśl i w powiecie nowotomyskim funkcjonują różnorodne podmioty udzielające pomocy i wsparcia dla osób i rodzin z problemem przemocy domowej. Poza nimi wsparcie świadczą również m.in. Ogólnopolski Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” (tel. 22 668 70 00), Ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia” (tel. 800 120 002) oraz Policyjny Telefon Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (800 120 226).

Dane szczegółowe na temat podmiotów działających w gminie i w powiecie na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy domowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Podmioty działające w gminie i w powiecie na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy domowej

nazwa podmiotu	adres podmiotu
Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Tomyślu	ul. Piłsudskiego 8, 64-300 Nowy Tomyśl
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Tomyślu	ul. Powstańców Wielkopolskich 1, 64-300 Nowy Tomyśl
Zespół Interdyscyplinarny w Nowym Tomyślu	ul. Piłsudskiego 8, 64-300 Nowy Tomyśl
Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin w Nowym Tomyślu	ul. Powstańców Wielkopolskich 2B, 64-300 Nowy Tomyśl
Punkt Wsparcia Kryzysowego w Nowym Tomyślu	ul. Powstańców Wielkopolskich 2B, 64-300 Nowy Tomyśl
Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla ofiar Przemocy w Rodzinie w Zdunach	ul. Strzelecka 10, 63-760 Zduny
Świetlica socjoterapeutyczna w Nowym Tomyślu	ul. Powstańców Wielkopolskich 1, 64-300 Nowy Tomyśl
Świetlica profilaktyczna przy Szkole Podstawowej w Sątopach	ul. Szkolna 3, 64-300 Nowy Tomyśl
Świetlica profilaktyczna w Borui Kościelnej	Boruja Kościelna, ul. Szkolna 14, 64-300 Nowy Tomyśl
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Nowym Tomyślu	ul. Wierzbowa 1, 64-300 Nowy Tomyśl
Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Nowym Tomyślu	ul. 3 Stycznia 12, 64-300 Nowy Tomyśl
Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Feliksa Szołdrskiego w Nowym Tomyślu	os. Północ 25, 64-300 Nowy Tomyśl
Zespół Przedszkolno-Szkolny w Bukowcu	Bukowiec, ul. Kościelna 75, 64-300 Nowy Tomyśl
Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Borui Kościelnej	Boruja Kościelna, ul. Szkolna 14, 64-300 Nowy Tomyśl
Szkoła Podstawowa w Jastrzębsku Starym	Jastrzębsko Stare, Plac Kościelny 6, 64-300 Nowy Tomyśl
Szkoła Podstawowa im. Leonarda Śliwińskiego w Sątopach	Sątopy, ul. Szkolna 3, 64-300 Nowy Tomyśl
Szkoła Podstawowa im. M. Kownackiej w Wytomyślu	Wytomyśl, ul. Szkolna 18, 64-300 Nowy Tomyśl
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Nowym Tomyślu	ul. Poznańska 30, 64-300 Nowy Tomyśl
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego „Panaceum” w Nowym Tomyślu i Borui Kościelnej	ul. Poznańska 30 i Os. Batorego 62; Boruja Kościelna, ul. Wolsztyńska 6, 64-300 Nowy Tomyśl
Medyczne Centrum „Zdrovita” w Nowym Tomyślu i Bukowcu	ul. Zbąszyńska 8, 64-300 Nowy Tomyśl Bukowiec, ul. Sątopska 5, 64-300 Nowy Tomyśl
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu	ul. Poznańska 30, 64-300 Nowy Tomyśl

Zespół Wsparcia i Pomocy Specjalistycznej, działający w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu	ul. Poznańska 30, 64-300 Nowy Tomyśl
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Tomyślu	ul. Szczanieckiej 1, 64-300 Nowy Tomyśl
Mieszkanie chronione (treningowe) w Nowym Tomyślu	ul. Poznańska 30, 64-300 Nowy Tomyśl
Komenda Powiatowa Policji w Nowym Tomyślu	ul. Tysiąclecia 3A, 64-300 Nowy Tomyśl
Straż Miejska w Nowym Tomyślu	ul. Poznańska 33, 64-300 Nowy Tomyśl
Sąd Rejonowy w Nowym Tomyślu, Wydział Rodzinny i Nieletnich, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	Plac Niepodległości 31, 64-300 Nowy Tomyśl

Źródło danych: Urząd Miejski w Nowym Tomyślu.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Tomyślu

Problem przemocy domowej jest obecny w pracy socjalnej realizowanej przez Ośrodek. W związku z faktem, iż przemoc często jest skutkiem uzależnień i chorób psychicznych pracownicy socjalni zajmują się kierowaniem wniosków do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i poradni zdrowia psychicznego, uświadamianiem klientom skutków choroby alkoholowej, motywowaniem do podjęcia leczenia odwykowego, kierowaniem członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym do poradni, klubu lub punktów konsultacyjnych. Ich zadaniem jest również prowadzenie procedury „Niebieskie Karty” oraz współpraca z osobami doznającymi i stosującymi przemoc domową.

W latach 2020-2022 przemoc jako powód przyznania w gminie świadczeń pomocy społecznej dotyczyła 6 rodzin w 2020 r., 2 rodzin w 2021 r. i 3 rodzin w 2022 r. Większość z nich mieszkała w mieście (odpowiednio 4, 2 i 2). Liczba osób w rodzinach, które objęto pomocą społeczną z powodu przemocy, ulegała wahaniom (19 w 2020 r., 3 w 2021 r. i 13 w 2022 r.).

Warto dodać, że w 2021 r. OPS, w partnerstwie z Komendą Powiatową Policji w Nowym Tomyślu oraz Pełnomocnikiem Burmistrza ds. uzależnień, przystąpił do realizacji międzynarodowej kampanii pn. „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci”. W jej ramach odbyły się konkursy plastyczne i pogadanki dla uczniów, warsztaty edukacyjne dla mieszkańców oraz szkolenie dla Rady Pedagogicznej z zakresu rozpoznawania przypadków przemocy.

Ośrodek jest także odpowiedzialny za obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz deleguje do niego swoich pracowników, a także realizuje procedurę „Niebieskie Karty”.

Zespół Interdyscyplinarny w Nowym Tomyślu

W ramach swojej działalności Zespół zajmuje się diagnozowaniem przemocy domowej oraz podejmowaniem działań zapobiegawczych i interwencyjnych w środowiskach zagrożonych i dotkniętych tym problemem. W jego skład, obok przedstawicieli pomocy społecznej, wchodzi funkcjonariusze policji, sądu, pracownicy ochrony zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkowie organizacji pozarządowych.

W 2020 r. Zespół Interdyscyplinarny odbył 3 posiedzenia, a w latach 2021-2022 po 4 posiedzenia. W jego ramach prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” odpowiednio w 24, 40 i 31 grupach roboczych do indywidualnych przypadków wystąpienia przemocy.

Osoby stosujące przemoc w rodzinie kierowano do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Tomyślu oraz do udziału w realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu programie korekcyjno-edukacyjnym, natomiast osobom doznającym przemocy proponowano spotkania z psychologiem.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Tomyślu

W latach 2020-2022 członkowie Komisji uczestniczyli w pracach grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy (25 w 2020 r., po 10 w latach 2021-2022), prowadzili rozmowy interwencyjne z osobami nadużywającymi alkoholu w związku ze stosowaniem przez nich przemocy (2 w 2020 r., 1 w 2021 r.) oraz rozmowy z osobami doznającymi przemocy w celu diagnozy ich sytuacji i motywacji do zgłoszenia się do miejsc profesjonalnej pomocy (1 w 2020 r. i 1 w 2021 r.), powiadamiali sąd rodzinny o sytuacji dziecka w rodzinie, w której dochodzi do przemocy (1 w 2021 r.) oraz prowadzili procedury zobowiązania do leczenia odwykowego wobec osób stosujących przemoc (4 w 2022 r.).

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin

W Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin świadczona jest pomoc dla osób z problemem alkoholowym i narkotykowym oraz współuzależnionych. W 2020 r. (203 osoby uzależnione, 67 rodzin) udzielono 247 porad dla osób dotkniętych problemem alkoholowym (113 rodzin), w 2021 r. (100 osób uzależnionych, 57 rodzin) udzielono 220 porad dla osób dotkniętych problemem alkoholowym (121 rodzin), natomiast w 2022 r. (110 osób uzależnionych, 50 rodzin) udzielono 230 porad dla osób z problemem alkoholowym oraz udzielono 30 porad dla 20 osób z problemem narkotykowym (5 rodzin).

Punkt Wsparcia Kryzysowego w Nowym Tomyślu

Punkt organizuje i prowadzi poradnictwo rodzinne oraz udziela wsparcia emocjonalnego osobom i rodzinom w kryzysie. W latach 2020-2022 pomoc w nim w formie 250 porad uzyskało 100 osób.

Świetlica socjoterapeutyczna w Nowym Tomyślu oraz Świetlice profilaktyczne w Borui Kościelnej i Sątopach

Świetlice są placówkami wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży realizującymi w ramach swojej działalności m.in. program socjoterapeutyczny i opiekuńczo-wychowawczy. Z oferty świetlic korzystają dzieci pochodzące m.in. z rodzin zmagających się z problemami uzależnień i przemocy. W latach 2020-2022 Świetlica socjoterapeutyczna w Nowym Tomyślu objęła wsparciem odpowiednio 15, 12 i 10 dzieci, a Świetlice profilaktyczne w Borui Kościelnej i Sątopach odpowiednio 20, 20 i 22 dzieci. Warto dodać, że do września 2020 r. na terenie gminy działała również Świetlica profilaktyczna w Jastrzębsku Starym, która w ostatnim roku działalności objęła wsparciem 10 dzieci.

Komenda Powiatowa Policji w Nowym Tomyślu

Funkcjonariusze Policji, definiując przemoc domową jako każde celowe działanie lub brak działania (na przykład zaniedbanie), które powoduje krzywdę i cierpienie fizyczne albo psychiczne członka rodziny, a osoba stosująca przemoc narusza podstawowe prawa, takie jak godność, wolność i nietykalność cielesną, podejmują działania interwencyjne i prewencyjne w sytuacji wystąpienia przemocy domowej,

biorą udział w zajęciach edukacyjnych dotyczących przemocy, prowadzą rozmowy profilaktyczne i pouczające, kierują do Sądu Rejonowego w Nowym Tomyślu wnioski w przypadku nadużywania alkoholu i władzy rodzicielskiej.

W latach 2020-2022 liczba uruchomionych przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Nowym Tomyślu procedur „Niebieskie Karty” była zbliżona (19 w 2020 r., 23 w 2021 r., 21 w 2022 r.). W analizowanym okresie na terenie gminy stwierdzono odpowiednio 5, 17 i 6 przestępstw polegających na znęcaniu się nad osobą najbliższą.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu

W ramach działającego w strukturach Centrum Zespołu Wsparcia i Pomocy Specjalistycznej realizowane są zadania polegające na zapewnieniu pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w stanie kryzysu, w tym dotkniętych przemocą. Do zadań Zespołu Wsparcia i Pomocy Specjalistycznej należy m.in.: rozpoznanie i ocena aktualnych zagrożeń osoby lub rodziny; wsparcie psychologiczne i socjalne; udzielanie tymczasowego schronienia; udzielanie porad specjalistycznych (prawnych, socjalnych); monitorowanie sytuacji klienta. Zespół prowadzi też stałą współpracę z lokalnymi oraz krajowymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi zajmującymi się udzielaniem pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy i będącym w innych sytuacjach kryzysowych; opracowuje programy osłonowe; zajmuje się prowadzeniem grup wsparcia, opracowywaniem programów osłonowych, wykonywaniem postanowień sądowych, koordynowaniem i realizacją programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej oraz prowadzeniem mediacji rodzinnych.

Mieszkanie chronione (treningowe) w Nowym Tomyślu

Mieszkanie jest formą wsparcia dla osób znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, w tym osób doznających przemocy. W latach 2020-2022 ze wsparcia w ramach mieszkania skorzystały po 2 osoby w każdym roku.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Tomyślu

Zadaniem Poradni jest wspomaganie prawidłowego rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży. Pracownicy prowadzą szeroko pojętą działalność diagnostyczną, terapeutyczną, profilaktyczną oraz orzeczniczą. Współpracują z nauczycielami szkół, przedszkoli, rodzicami dzieci i młodzieży wspierając proces dydaktyczny

i wychowawczy. Udzielają także pomocy w sytuacjach kryzysowych występujących w rodzinach, jak śmierć, przemoc, uzależnienia, rozwód. W czasie pandemii Covid-19 pracownicy Poradni świadczyli wsparcie psychologiczne osobom doświadczającym lęku, kryzysu psychicznego i emocjonalnego.

Sąd Rejonowy w Nowym Tomyślu, III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Wydział realizuje określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu w sprawach karnych, rodzinnych i nieletnich, na terenie obszaru właściwości Sądu Rejonowego w Nowym Tomyślu. Gmina Nowy Tomyśl współpracuje z kuratorami zawodowymi ww. Sądu.

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, tel. 226687000

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” oferuje: pomoc psychologiczną i prawną, umożliwia skorzystanie z ogólnopolskiej poradni mailowej i ogólnopolskiej poradni telefonicznej, zapewnia dostęp do Ośrodka dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, prowadzi działania szkoleniowe i doradcze dla organizacji państwowych (m.in. Ministerstwa, Policji) oraz dla osób prywatnych, corocznie organizuje ogólnopolski konkurs „Policjant, który mi pomógł” oraz wydaje pismo „Niebieska Linia”.

Policyjny Telefon Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (800 120 226)

Pod numerem Policyjnego Telefonu Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (800 120 226) można uzyskać wsparcie w sytuacji przemocy w rodzinie. Specjaliści obsługujący linię udzielają informacji m.in. na temat procedury „Niebieskie Karty”.

Telefon interwencyjny przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu – 697 077 317

Diżurujący przy telefonie pracownicy Centrum świadczą wsparcie emocjonalne, prowadzą terapie psychologiczną, udzielają porad rodzinnych i prawnych.

IV. CELE I ZADANIA

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Nowy Tomyśl na lata 2024-2026 jest **zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udzielanie pomocy osobom jej doznającym oraz oddziaływanie na osoby ją stosujące**. Osiągnięcie tak sformułowanego celu wymaga wdrożenia wyznaczonych celów operacyjnych i zadań. Zostały one ujęte w przedstawionym poniżej w formie zestawień tabelarycznych harmonogramie, w którym uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, czas ich wdrożenia oraz wskaźniki monitoringowe.

Obszar 1.: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Kierunki działań:

- Poszerzenie wiedzy mieszkańców gminy, w tym służb, na temat zjawiska przemocy domowej
- Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej
- Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych

zadania	realizatorzy/partnerzy
1. Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w gminie	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA, OPS, ZI, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny, Punkt Wspierania Kryzysowego, placówki oświatowe, oraz PCPR i Policja
wskaźniki monitoringowe: liczba przeprowadzonych diagnoz	
czas realizacji: 2024-2026	
2. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych poświęconych problemowi przemocy domowej	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA i OPS, oraz podmioty lecznicze, lokalne media i organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe: liczba lokalnych kampanii społecznych	
czas realizacji: 2024-2026	
3. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, oraz organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe
wskaźniki monitoringowe: liczba zrealizowanych działań liczba osób, którym udzielono informacji na temat przeciwdziałania przemocy domowej	
czas realizacji: 2024-2026	

zadania	realizatorzy/partnerzy
4. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, oraz działania służące podniesieniu kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży wskaźniki monitoringowe: liczba placówek prowadzących poradnictwo (i liczba osób, którym udzielono porady) liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA, ZI, OPS, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny, Punkt Wspierania Kryzysowego, placówki oświatowe, oraz PCPR, PPP, ośrodki wsparcia, podmioty lecznicze
5. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych z zakresu agresji i przemocy, m.in. w ramach szkolnych programów profilaktycznych wskaźniki monitoringowe: liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu agresji i przemocy czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, placówki oświatowe, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, specjaliści, przedstawiciele GKRPA, OPS-u, Policji
6. Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do konstruktywnych form spędzania czasu wolnego wskaźniki monitoringowe: liczba imprez integracyjnych, liczba dzieci biorących udział w zajęciach czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, Pełnomocnik Burmistrza ds. Uzależnień, OPS, placówki oświatowe, oraz Policja
Obszar 2.: Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej. Kierunki działań: ▪ Rozwój infrastruktury służącej udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy pomiędzy podmiotami wchodzącymi w jej skład ▪ Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej ▪ Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej ▪ Monitorowanie działań pomocowych	
zadania	realizatorzy/partnerzy
1. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego wskaźniki monitoringowe: liczba spotkań zespołu liczba funkcjonujących grup diagnostyczno-pomocowych liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, w tym przedstawiciele OPS-u, GKRPA i placówek oświatowych, oraz przedstawiciele podmiotów leczniczych, Policji, organizacji pozarządowych i kuratorzy sądowi

zadania	realizatorzy/partnerzy
2. Kontynuowanie działalności punktów konsultacyjnych, świadczących wsparcie m.in. osobom doznającym przemocy i stosującym przemoc domową wskaźniki monitoringowe: liczba punktów konsultacyjnych (i liczba osób objętych w ich ramach wsparciem) czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy
3. Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej wskaźniki monitoringowe: liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, podmioty i organizacje pozarządowe
4. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej wskaźniki monitoringowe: liczba opracowanych materiałów informacyjnych czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA, ZI, OPS, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny, Punkt Wspierania Kryzysowego, placówki oświatowe, oraz PCPR, podmioty lecznicze, lokalne media i organizacje pozarządowe
5. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową wskaźniki monitoringowe: liczba osób uczestniczących w działaniach czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, w tym GKRPA, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny
6. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” wskaźniki monitoringowe: liczba wszczętych (i kontynuowanych) procedur „Niebieskie Karty” liczba osób doznających przemocy domowej objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” liczba wypełnionych formularzy „NK – A” (i „NK – C”) czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, w tym przedstawiciele OPS-u, GKRPA, placówek oświatowych, ZI i grup diagnostyczno-pomocowych, oraz przedstawiciele podmiotów leczniczych i Policji

zadania	realizatorzy/partnerzy
7. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych wskaźniki monitoringowe: liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego, rodzinnego liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia, grupach samopomocowych czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA, OPS, ZI, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny, oraz PCPR, PPP, ośrodki wsparcia, podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe
8. Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej wskaźniki monitoringowe: liczba programów terapeutycznych (liczba osób w nich uczestniczących i liczba osób, które je ukończyły) liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej (terapeutycznej) liczba grup terapeutycznych liczba grup wsparcia i liczba osób w nich uczestniczących czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, samorząd powiatowy, organizacje pozarządowe
9. W razie potrzeby podejmowanie współpracy w celu zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej pomocy w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej wskaźniki monitoringowe: liczba gminnych ośrodków wsparcia (i liczba w nich miejsc) liczba osób, które skorzystały z pomocy (w tym w formie schronienia) w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, OPS, oraz samorząd powiatowy, w tym PCPR, oraz ośrodki wsparcia
10. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności lokalnych telefonów zaufania, informacyjnych dla osób doznających przemocy domowej wskaźniki monitoringowe: liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, organizacje pozarządowe

zadania	realizatorzy/partnerzy
11. Zapewnianie ochrony dzieciom w razie zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową wskaźniki monitoringowe: liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w razie zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, w tym przedstawiciele OPS-u, oraz PCPR, przedstawiciele podmiotów leczniczych i Policji
12. Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych wskaźniki monitoringowe: liczba uchwał umożliwiających przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej liczba przyznanych lokali socjalnych czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski
13. Monitoring pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej wskaźniki monitoringowe: liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy domowej oraz na brak zasadności podejmowania działań liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym osób u których przemoc domowa ustała czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA, OPS, ZI

Obszar 3.: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową Kierunki działań: ▪ Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową oraz wypracowanie, wypracowanie, wdrażanie i doskonalenie zasad współpracy pomiędzy podmiotami je realizującymi ▪ Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej ▪ Zwiększenie udziału osób stosujących przemoc domową w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych	
zadania	realizatorzy/partnerzy
1. Rozpowszechnianie w gminie informatorów zawierających bazy teleadresowe podmiotów realizujących działania adresowane do osób stosujących przemoc domową wskaźniki monitoringowe: umieszczenie informatorów na stronie internetowej gminy dwa razy w roku: do 15 lutego i do 15 sierpnia czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, OPS, ZI
2. Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty” wskaźniki monitoringowe: liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty” liczba wypełnionych formularzy „NK – D” liczba wszczętych i zakończonych postępowań przygotowawczych poprzez sporządzenie aktu oskarżenia lub umorzenie postępowania liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, w tym przedstawiciele OPS-u, GKRPA, placówek oświatowych, ZI i grup diagnostyczno-pomocowych, oraz przedstawiciele podmiotów leczniczych i Policji
3. Współdziałanie oraz wymiana informacji z Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej wskaźniki monitoringowe: liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc czas realizacji: 2024-2026	samorząd gminy, w tym OPS, oraz Policja, kuratorska służba sądowa

zadania	realizatorzy/partnerzy
4. Motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	samorząd gminy, w tym GKRPA, OPS, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny, ZI i grupy diagnostyczno-pomocowe, oraz PCPR
wskaźniki monitoringowe: liczba osób, które zmotywowano do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	
czas realizacji: 2024-2026	
5. Motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych	samorząd gminy, w tym GKRPA, OPS, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny, ZI i grupy diagnostyczno-pomocowe, oraz PCPR
wskaźniki monitoringowe: liczba osób, które zmotywowano do udziału w programach oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych liczba osób, które po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej	
czas realizacji: 2024-2026	

Obszar 4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel: Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Kierunek działań:

- Podnoszenie i wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

zadania	realizatorzy/partnerzy
1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	samorząd gminy, samorząd powiatowy, samorząd wojewódzki
wskaźniki monitoringowe: liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	
czas realizacji: 2024-2026	
2. Zapewnienie osobom pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową wsparcia w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia	samorząd gminy, samorząd powiatowy, samorząd wojewódzki, organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe: liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych (i liczba osób w nich uczestniczących)	
czas realizacji: 2024-2026	

V. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Nowy Tomyśl na lata 2024-2026 będą mieszkańcy gminy, w tym:

- dzieci i młodzież,
- osoby i rodziny zagrożone przemocą domową,
- osoby doznające przemocy domowej,
- świadkowie przemocy domowej
- osoby stosujące przemoc domową,
- służby, w tym instytucje i organizacje pozarządowe, zajmujące się problematyką przemocy domowej.

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że realizacja zadań wyznaczonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Nowy Tomyśl na lata 2024-2026 przyczyni się do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy poprzez:

- podniesienie świadomości i poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat problemu przemocy domowej oraz jego mechanizmów i skutków,
- zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości usług i lepszą dostępność pomocy świadczonej osobom i rodzinom zagrożonym przemocą lub jej doznającym, w tym pomocy w placówkach oferujących całodobową pomoc,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym zwiększenie ich udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, psychologiczno-terapeutycznych oraz edukacyjnych lub/i wspierających,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych przemocą i doznających przemocy oraz osób ją stosujących.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Nowy Tomyśl na lata 2024-2026 będzie finansowana:

- z budżetu gminy,
- ze środków samorządu powiatowego,
- ze środków samorządu wojewódzkiego,
- z dotacji z budżetu państwa,
- z programów rządowych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- z funduszy zewnętrznych, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz funduszy norweskich,
- ze środków pozyskanych z innych źródeł.

Na realizację Programu w 2024 r. przewidziano w budżecie środki finansowe w wysokości 14.780,00 zł.

Wysokość środków finansowych na realizację Programu w latach 2025-2026 zostanie ujęta w przyjmowanej corocznie uchwale budżetowej Rady Miejskiej.

VIII. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Nowy Tomyśl na lata 2024-2026 będzie Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Tomyślu. Sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji.

Skuteczność wdrożenia Programu będzie m.in. zależała od posiadanych i pozyskanych środków finansowych na opracowanie i realizację projektów, które będą zgodne z przyjętymi w nim zadaniami.

Monitoring Programu, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat realizowanych bądź zrealizowanych już zadań, będzie prowadzony corocznie. Gromadzone dane z jednej strony pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych zadań zmierza w słusznym kierunku, z drugiej natomiast umożliwią po zakończeniu realizacji Programu przeprowadzenie jego ewaluacji, czyli ustalenie rzeczywistych

rezultatów wdrożenia zadań – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ.

Do oceny wdrożenia sformułowanych w Programie zadań zostaną wykorzystane wyznaczone w dokumencie wskaźniki monitoringowe.

W terminie do 31 marca każdego roku Koordynator realizacji Programu przedstawi Radzie Miejskiej sprawozdanie z jego realizacji. Sprawozdanie zostanie sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów biorących udział w realizacji Programu.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Analiza SWOT.....	18
Tabela 2. Podmioty działające w gminie i w powiecie na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy domowej.....	20

Wykresy:

Wykres 1. Czy doświadczyła Pani/doświadczył Pan przemocy?	13
Wykres 2. Czy słyszała Pani/słyszał Pan o osobach w gminie, które doświadczyły przemocy?	13
Wykres 3. Jakie rodzaje przemocy domowej najczęściej występują w gminie? ..	14
Wykres 4. Najczęstsza przyczyna przemocy domowej	14
Wykres 5. Kto jest najczęściej osobą doznającą przemocy domowej?	15
Wykres 6. Kto jest najczęściej osobą stosującą przemoc domową?.....	15
Wykres 7. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy domowej?	16
Wykres 8. Czy oferta pomocy dla osób doznających przemocy domowej w gminie jest wystarczająca?.....	16
Wykres 9. Czy oferta pomocy dla osób stosujących przemoc domową w gminie jest wystarczająca?.....	16
Wykres 10. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej?	17

Uzasadnienie

do uchwały nr LXXXI/890/2024 Rady Miejskiej w Nowym Tomyślu z dnia 26 stycznia 2024 r. w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Nowy Tomyśl na lata 2024-2026

Konieczność opracowania programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej wynika wprost z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Program ma stanowić podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Nowy Tomyśl.